

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ РУКОПИСА ЗА ШТАМПУ

1. *Српски дијалектолошки зборник* (коме стоји у поднаслову *Расправе и грађа*) објављује оригиналне, претходно необјављене радове: монографије из српске дијалектологије (описе фонетских, морфолошких, акценатских и синтаксичких система појединих говора), дијалекатске речнике, оригиналне (и прегледне) научне радове везане за све нивое дијалектолошких језичких истраживања и дијалекатску грађу, научну критику и полемику, приказе, хронике, библиографске прилоге. Радови који су већ објављени или понуђени за објављивање у некој другој публикацији не могу бити прихваћени за објављивање у *Српском дијалектолошком зборнику*. Ако је рад био изложен на научном скупу у виду усменог саопштења (под истим или сличним насловом), податак о томе треба навести у посебној напомени, при дну прве странице чланка. Уколико рад (монографија) представља одбрањену докторску или магистарску тезу, мастер рад или дипломски рад аутор је дужан да то наведе (према традицији часописа) на почетку рада, у краћем тексту (попут уводне напомене) који следи одмах након имена аутора и наслова.

Аутор је обавезан да поштује научне и етичке принципе и правила приликом приреме рада, у складу са међународним стандардима. Аутор предајом рукописа Уређивачком одбору *Српског дијалектолошког зборника* гарантује да понуђени рад представља резултат сопствених истраживања, да не крши ауторска права или права било које треће стране, да су приликом писања рада поштована правила научне методологије у погледу цитирања туђих извора и навода, и да рад није под тим, нити под било којим другим насловом, објављен или понуђен на објављивање у било којем другом часопису у земљи или иностранству.

2. Радови се објављују на српском језику, екавским или ијекавским књижевним изговором, ћирилицом и за њих се примењује *Правилник српско-га језика* Митра Пешикана, Јована Јерковића и Мата Пижурице (Нови Сад: Матица српска, 2010).

Поред правописних норми утврђених тим правописом, аутори треба да се у припреми рукописа за штампу придржавају и следећег.

- а) Наслови посебних публикација (монографија, зборника, часописа, речника и сл.) који се помињу у раду штампају се курзивом.
- б) Пожељно је цитирање према изворном тексту (оригиналу) и писму. Уколико се цитира преведени рад, може се у одговарајућој напомени навести библиографски податак о оригиналу.
- в) Страна имена пишу се транскрибовано (прилагођено српском језику) према правилима *Правоииса српскога језика*, а када се страном име први пут наведе, може се у загради дати и изворно писање, осим ако је име широко познато (на пример, Ноам Чомски), или се изворно пише исто као у српском (на пример, Филип Ф. Фортунатов).
- г) У уметнутим библиографским скраћеницама (парентезама) презиме аутора треба транскрибовати на српски језик, на пример (Белић 1941) / (Каролак 2004).
- д) Цитати из дела на страном језику, у зависности од функције коју имају, могу се наводити на изворном језику или у преводу, али је потребно доследно се придржавати једног од наведених начина цитирања. Уколико су наводи дати у изворном језику, аутор у фусно-ти може дати њихов превод.

3. Рад садржи: а) име, средње слово (по жељи аутора) и презиме аутора, б) наслов, в) сажетак и кључне речи на српском (када су у питању краћи радови, а не монографије и речници), г) основни текст и дијалекатске текстове (уколико их рад има долазе после закључка), ђ) списак цитиране литературе (и извора), е) резиме на једном од светских језика (енглески, руски, немачки или француски) и превод кључних речи на језик резимеа и ж) назив и седиште установе у којој је аутор запослен и електронску адресу. Прилози су интегрисани кроз основни текст (карте, графикони, табеле и др.), односно дају се на одговарајућим местима у раду, и само уколико постоје посебни разлози, могу бити на крају рада. Дужина рада зависи од тематике и договора са Уредништвом (с обзиром на чињеницу да се у часопису објављују монографије, речници, али и краћи научни радови).

Име, средње слово и презиме аутора штампају се изнад наслова центрирано, а у приказима, хроникама и критикама испод текста уз десну маргину италиком.

Наслов (и поднаслов) дају се центрирано, верзалом.

Сажетак, који укратко представља проблем, циљ, методе и резултате истраживања (до 10 редова), даје се на српском језику, без ознаке *Сажетак*; лева маргина увучена 1,5 cm у односу на основни текст (тј. једнако увучена као први пасус основног текста).

Кључне речи (до 10) дају се на српском језику; лева маргина увучена 1,5 cm у односу на основни текст.

Дијалекатски речници и монографије немају сажетак и кључне речи, што је у складу са традицијом часописа и уобичајеним начином објављивања овакве врсте радова.

Основни текст прилога у часопису *Српски дијалектолошки зборник* даје се на начин који одговара конкретної врсти рада (којој прилог припада) – речник, монографски опис, краћи научни рад, приказ. Структура основног текста у монографијама: уводна напомена (захвалност, пројекат, информатори и сл.), садржај, увод, разрада (која може имати различити број поглавља, односно целина), закључна разматрања (или закључак), дијалекатски текстови (нису обавезни већ пожељни додатак раду), списак литературе и извора, скраћенице, регистар (није обавезан), резиме на неком од светских језика. Дијалекатски речници, у складу са традицијом часописа, имају уводне напомене (увод) испред основног текста речника, у којима аутор износи детаље које сматра битним, даје списак скраћеница, карте и сл. Називи поглавља се дају центрирано верзалом (и могу имати римски број испред).

Назив и седиште установе у којој је аутор запослен наводе се на крају рада после резимеа на страном језику (уз леву маргину). Називи сложених организација треба да одражавају хијерархију њихове структуре (на пример, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Одсек за српску књижевност). Ако је аутора више, мора се назначити из које установе потиче сваки од наведених аутора. Функција и звање аутора се не наводе. Самостални истраживачи и аутори којима научноистраживачки рад није примарна професија такође назначавају свој статус. Електронска адреса аутора даје се италиком након података о установи у којој је аутор запослен. Ако је аутора више, дају се адресе свих њих.

Назив и број пројекта, односно назив програма у оквиру кога је чланак настао, као и назив институције која је финансирала пројекат или програм, наводи се у посебној подбелешци, која је звездицом везана за наслов рада.

Код хронике, приказа и критике назив и седиште установе у којој је аутор запослен дају се испод имена аутора (које се налази испод текста уз десну маргину), а испод тога наводи се и електронска адреса италиком.

4. Библиографска парентеза, као уметнута скраћеница у тексту која упућује на потпуни библиографски податак о делу које се цитира, наведен на крају рада, састоји се од отворене заграде, презимена аутора, године објављивања рада који се цитира, те ознаке странице с које је цитат преузет и затворене заграде. Уколико је реч о поновљеном издању, редни број издања наводи се у експоненту иза године у списку литературе, на пример:

(Ивић 1986: 128)	за библиограф- ску јединицу:	Ивић 1986 ² : Павле Ивић, <i>Српски на- род и његов језик</i> , Београд: Српска књижевна задруга.
------------------	------------------------------------	---

Ако се цитира више суседних страница истог рада, дају се цифре које се односе на прву и последњу страницу која се цитира, а између њих ставља се црта, на пример:

(Ивић 1986: 128–130)	за библиограф- ску јединицу:	Ивић 1986 ² : Павле Ивић, <i>Српски на- род и његов језик</i> , Београд: Српска књижевна задруга.
----------------------	------------------------------------	---

Ако се цитира више несуседних страница истог рада, цифре које се односе на странице у цитираном раду одвајају се запетом, на пример:

(Ивић 1986: 128, 130)	за библиограф- ску јединицу:	Ивић 1986 ² : Павле Ивић, <i>Српски на- род и његов језик</i> , Београд: Српска књижевна задруга.
-----------------------	------------------------------------	---

Уколико је реч о страном аутору, презиме треба транскрибовати на српски језик, на пример Џејмс Марфи за James J. Murphy, у тексту рада и парентезама, а изворни облик и писмо наводи се у списку литературе, на пример:

(Марфи 1974: 95)	за библиограф- ску јединицу:	Марфи 1974: James J. Murphy, <i>Rhetoric in the Middle Ages: A History of Rhetorical Theory from Saint Augustine to the Renaissance</i> , Berkeley: University of California Press.
------------------	------------------------------------	--

Када се у раду помиње више студија које је један аутор публиковао исте године, у парентези и текстуалној библиографској напомени потребно је одговарајућим азбучним словом прецизирати о којој се библиографској одредници из коначног списка литературе ради, на пример (Грицкат 1957а: 12; Грицкат 1957б: 16). Уколико више аутора носи исто презиме, потребно је навести и иницијал имена или разликовни сегмент, на пример, Ивић М. 1992; Ивић П. 1957 (за Милка Ивић, Павле Ивић) или Поповић Љуб. 1996; Поповић Људ. 2006 (за Љубомир Поповић, Људмила Поповић) и сл.

Уколико библиографски извор има више аутора, у уметнутој библиографској напомени наводи се презиме првог аутора, док се презимена осталих аутора замењују скраћеницом *и др.*:

(Ивић и др. 2007)	за библиограф- ску јединицу	Ивић и др. 2007 ⁴ : Павле Ивић, Иван Клајн, Митар Пешикан, Бранислав Брборић, <i>Српски језички њиручник</i> , Београд: Београдска књига.
-------------------	-----------------------------------	---

Уколико библиографски извор има два аутора, у парентези се користи одмакнута црта између њихових презимена, на пример:

(Пипер – Клајн 2014)	за библиограф- ску јединицу	Пипер – Клајн 2014 ² : Предраг Пипер, Иван Клајн, <i>Нормативна грамаџи- ка српског језика</i> , Нови Сад: Матица српска.
----------------------	-----------------------------------	--

Уколико библиографски извор има два или више издавача, односно места издања, између њих користи се црта, на пример:

(Клајн 2003)	за библиограф- ску јединицу	Клајн 2003: Иван Клајн, <i>Творба речи у савременом српском језику, Други део, Суфиксација и конверзија</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, Институт за српски језик САНУ – Нови Сад: Матица српска.
--------------	-----------------------------------	---

Ако је из контекста јасно који је аутор цитиран или парафразиран, у текстуалној библиографској напомени није потребно наводити презиме аутора, на пример:

Према Марфијевом истраживању (1974: 207), први сачувани трактат из те области срочио је бенедиктинац Алберик из Монте Касина у другој половини XI века.

Ако се у парентези упућује на радове двају или више аутора, податке о сваком следећем раду треба одвојити тачком и запетом, на пример (Белић 1958; Стевановић 1968).

5. Подбелешке (подножне напомене, фусноте), обележене арапским цифрама (иза правописног знака, без тачке или заграде) дају се при дну странице у којој се налази део текста на који се подбелешка односи. Могу садржати мање важне детаље, допунска објашњења и сл. Подбелешке се не користе за навођење библиографских извора цитата или парафраза датих у основном тексту, будући да за то служе библиографске парентезе.

6. Литература је одељак у коме се разрешавају библиографске парентезе скраћено наведене у тексту. Библиографске јединице (референце) наводе се по азбучном реду презимена првог или јединог аутора како је оно наведено у парентези у тексту. Ако опис библиографске јединице обухвата неколико редова, сви редови осим првог увучени су удесно за два словна ме-

ста (висећи параграф – Paragraf у менију Format, опција Hanging, увлачење 1 cm).

Литература се наводи на следећи начин.

Књига:

Име и презиме аутора, име и презиме другог/других аутора ако је реч о коауторству, *Наслов књиге*, податак о броју тома, податак о имену преводиоца, приређивача, или некој другој врсти ауторства, место издања: издавач.

Примери:

Белић 1958²: Александар Белић, *О језичкој њрироди и језичком развијку: лингвистичка испитивања*, 1, Београд: Нолит.

Милетић 2001: Светозар Милетић, *О српском њијању*, избор и предговор Чедомир Попов, Нови Сад: Градска библиотека.

Пипер и др. 2005: Предраг Пипер, Ивана Антонић, Владислава Ружић, Срето Танасић, Људмила Поповић, Бранко Тошовић, *Синтакса савременога српског језика. Простра реченица*, у ред. Милке Ивић, Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига – Нови Сад: Матица српска.

Речник:

Наслов речника (податак о редактору), податак о броју тома, место издања: издавач, година.

Примери:

РСАНУ: *Речник српскохрватског књижевног и народног језика*, I–, Београд: Српска академија наука и уметности, Институт за српски језик САНУ, 1959–.

ЕСЈС: *Etymologický slovník jazyka staroslověnského* (red. Eva Havlová), I–, Praha: Academia, 1989.

Фототипско издање:

Име и презиме аутора, *Наслов књиге*, место првог издања: издавач, година првог издања; место поновљеног, фототипског издања: издавач, година поновљеног издања.

Пример:

Соларић 1810/2003: Павле Соларић, *Поминак књижески*, Венеција, 1810. Инђија: Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“, 2003.

Рукописна грађа:

Име и презиме, *Наслов рукописа* (ако постоји или ако је у науци добио општеприхваћено име), место настанка: институција у којој се налази, сигнатура, година настанка.

Пример:

Јован Николић, *Песмарица*, Темишвар: Архив САНУ, Београд, сигн. 8552/264/5, 1780–1783.

Рукописи се цитирају према фолијацији, на пример: 2а–3б, а не према пагинацији, изузев у случајевима кад је рукопис пагиниран.

Секундарно ауторство:

У *Српском дијалектолошком зборнику* зборници научних радова описују се према имену уредника или приређивача.

Име и презиме уредника (или приређивача), *Наслов дела*, место издања: издавач.

Пример:

Радовановић 1996: Милорад Радовановић (ур.), *Српски језик на крају века*, Београд: Институт за српски језик САНУ, Службени гласник.

Рад у зборнику радова:

Име и презиме аутора, Наслов текста у зборнику, у: Име и презиме уредника (или приређивача), *Наслов дела*, место издања: издавач.

Пример:

Луковић 1996: Милош Луковић, Специјални стилови, у: Милорад Радовановић (ред.), *Српски језик на крају века*, Београд: Институт за српски језик САНУ, Службени гласник, 143–157.

Рад у часопису:

Име и презиме аутора, Наслов текста у публикацији, *Наслов часописа* број свеске или тома (година, или потпун датум), место, стране на којима се текст налази.

Пример:

Гортан-Премк 2017: Даринка Гортан-Премк, Српска лексикографија данас, *Јужнословенски филолог* LXXIII/3–4, Београд, 291–313.

Прилог у новинама:

Име и презиме аутора, Наслов текста, *Наслов новина* датум, број страна.

Пример:

Кљакић 2004: Слободан Кљакић, Черчиллов рат звезда против Хитлера, *Полиџика* 21. 12. 2004, 5.

За публикације доступне онлајн наводи се иза свих података интернет адреса и датум преузимања/приступа.

7. Резиме не би требало да прелази 10% дужине текста, а у себи садржи основне поставке и резултате истраживања. Резиме треба да буде на једном од светских језика (енглески, руски, немачки или француски). Уколико аутор није у могућности да обезбеди коректан превод, треба да напише резиме на језику на коме је написан и рад, а Уређивачки одбор *Српског дијалектолошког зборника* обезбедиће превод. После резимеа треба на језику резимеа навести кључне речи за дати рад.

8. Текст рада за *Српски дијалектолошки зборник* пише се електронски на страници А4 формата (21 x 29,5 cm), с маргинама од 2,5 cm, увлачењем новог пасуса 1,5 cm, и размаком међу редовима 1,5. Текст треба писати у фонту *Times New Roman*, словима величине 12 pt, а сажетак, кључне речи, резиме, цитирану литературу, изворе и подбелешке словима величине 10 pt. Уколико аутор користи специјалне фонтове, неопходно је да их приложи.

Радове рецензирају три квалификована рецензента. Поступак рецензирања је анониман, осим уколико обе стране (аутор и рецензент) не изразе спремност на непосредну комуникацију, што је у складу с традицијом часописа.

Уколико је неко од рецензената тражио дораду рада, аутор се упознаје са захтевима. Након исправки/дораде, чланак се поново доставља рецензенту/рецензентима ради провере испуњености постављених услова. Након тога Уредништво доноси одлуку о објављивању.

Додатно, по пријему позитивних рецензија, Уређивачки одбор задржава право да од аутора захтева да рад уреди према нормама часописа, односно да свој рад усклади са Упутством за ауторе. Аутор је дужан да у року, који (у складу са величином рада) одређује главни уредник, изврши коректуру рада, уколико то буде од њега затражено.

Рок за завршетак процеса рецензирања радова је 12 месеци од предаје рукописа.

9. Часопис излази годишње. Радови се примају током целе године, а главни уредник у договору са Уређивачким одбором одређује (након рецензирања радова) да ли се рад прихвата, под којим условима (да ли су потребне мање или веће дораде) и када се може објавити.

10. Електронску верзију рукописа у Word и PDF формату треба послати на адресе: srpski.dijalektoloski.zbornik@gmail.com, profesorremetic@gmail.com. Рукописи и прилози се не враћају.

